

LESEM VČELNÝM DO STUDÁNKY

Studánka v přírodním parku LES VČELNÝ, kde botanické i geologické výzkumy potvrdily, že k povrchu zde vystupují přeměněné a vyvěřelé horniny litického hřbetu, byla původně klimatické lázně. Jméno lesa připomíná pověst, jak uvádí historik Eduard Weis, že za starodávna v něm ošetřovali včelaři roje včel a med odváděli královské kuchyni.

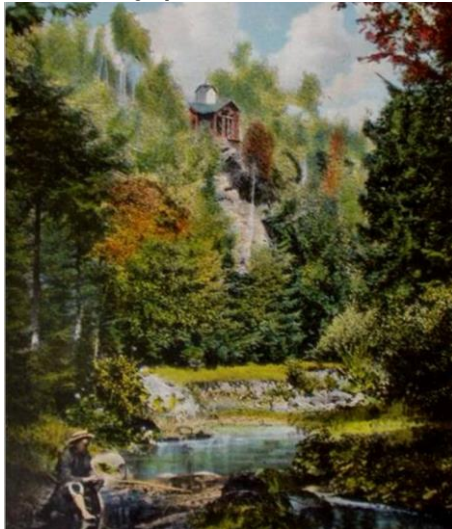

My k tomu přidáme skutečnost z počátku 20. století: *Chodníčky byly*

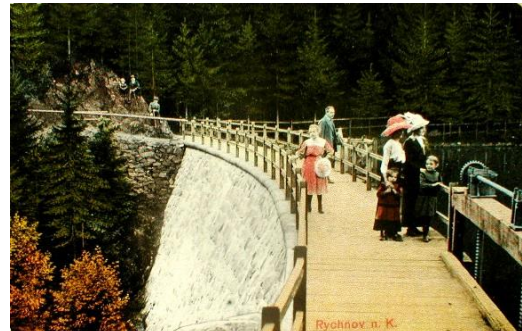

vysypány žlutým pískem, příkopy vyčištěny, v lese stálo několik besídek, které poskytovaly dostatečnou ochranu před nenadálou nepohodou. V romantických zákoutích a při cestách bylo bezpočet udržovaných laviček v jednotném provedení, nad nimiž - na kmenech

stromů - byly plechové tabulky s nápisy, např. Zátíší Elišky Krásnohorské. Louky byly dvakrát do roka sečeny, lesní studánky pravidelně udržovány v čistotě a

lesní velikáni byli středem péče, jako by

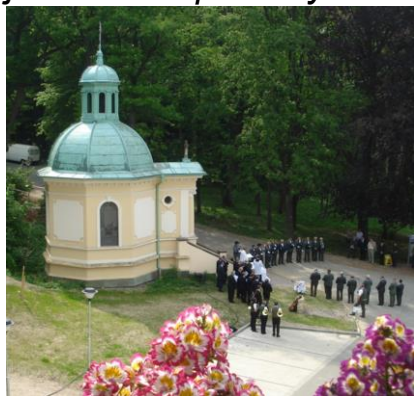

byli státem chráněni. V lesních porostech jste nenašli jedinou souš, na volných místech byly vysazovány ušlechtilejší stromy i aleje. Není důvod nevěřit, to nebyla jen idyla, ale pravdivý obrázek. Stačí dojít k PERNÍKOVÉ CHALOUPCE, IVANSKÉMU JEZERU nebo k pověstmi a historií opředené IVANSKÉ SKÁLE. O to vše se pečlivě staral místní okrašlovací spolek a tento stav úspěšně obnovuje společnost

MATRIX, již patří letovisko Studánka.

KAPLE VE STUDÁNCE

Vyvolejme si dvě zapomenuté vzpomínky: *Studánka byla tenkrát cihelná chalupa, cihly se silně drtily. Cesta byla k ní vozová a moc blátivá. Šli jsme dovnitř. Tam byl v síni šenkyš, ohrazené místo hostinského, za nímž byla černá tabule s číslicemi. Vyběhl jsem ven a viděl malou starou kapličku. Byl na ní obraz Cellenské Panny Marie. Díval jsem se na kapličku, sešlou, dřevěnou, v níž u oltáře berle visela. Patrně tu byl někdo uzdraven. Pak jsem se napil vody ze studánky, jež z kapličky vytékala.* Tak vzpomínal

Patrik Blažek na kapličku ve Studánce v 50. letech 19. století.

Porovnejme s léty 1869-1875, kdy v Rychnově na gymnáziu působil **August Sedláček**, autor 15svazkových Hradů, zámků a tvrzí Království českého: *V Rychnově není tak hezko, ale okolí jest čarokrásné. Asi hodinu od města jest hostinec malý v romantickém položení v lese. Kdykoliv jest odpoledne hezky, vždycky se tam koná nějaký*

výlet. Nedávno jsem tam také pekl brambory. Hejno děvčat bylo s sebou a nosily chvoj z lesa. Já jsem podpaloval, pohraboval a pečené brambory rozdával. Padla jich celá miska a já sotva nějaký snědl.

Roku 1902 byla tato kaplička zbořena a nahrazena zděnou klasicistní KAPLÍ z darů Josefa a Evelyny Czeypkových, rychnovských rodáků, usedlých v Novém Sadu, tehdy v Uhrách. 20. května 2011 bylo nad ní odhaleno sousoší Zjevení svatého Huberta, dílo Michala Moravce. Stalo se tak slavnostně

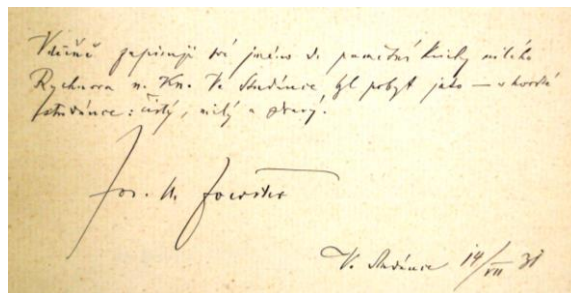

po děkovné mši u této kaple za účasti členů Řádu svatého Huberta,

jehož členem je i Ing. Libor Burian, předseda představenstva firmy Matrix, a.s., která je vlastníkem hotelového komplexu.

HOSTÉ STUDÁNKY

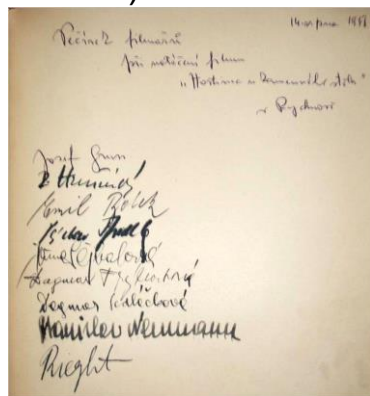
Sem *na venek* jezdilo mnoho významných lidí, spisovatelé, univerzitní profesoři, lékaři, ale i např. houslový virtuoz **František Ondříček**, skladatelé **Karel Weis** i **Josef Bohuslav Foerster**. Někteří se sem vraceli pravidelně a

přiváděli další zájemce o klid a pohodu v lesní samotě. Společenský a kulturní ruch města se koncem 19. století stále častěji přenášel do přírodního prostředí Studánky. Pořádány zde byly koncerty spolku Dalibor, sjezdy abiturientů gymnázia, slavnosti všeho druhu i sportovní zápolení, soutěže, výstavy i přehlídky módy. Nájemci a s nimi i obliba letoviska se stále měnila, často odcházeli. Když v roce 1907 vzniklo *Studánecké družstvo*, dalo z výtěžků spolkové činnosti postavit před restaurací hřiště. O zvelebení Studánky se pečlivě staral místní

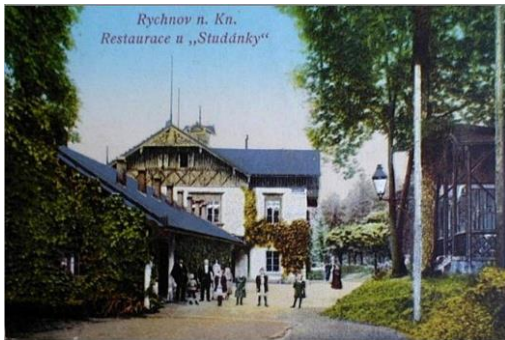
odbor Klubu československých turistů, založený po roce 1880. Město uskutečnilo 1930 rozsáhlou přestavbu hlavní budovy podle plánů architekta Františka Šímy a rozšířilo restauraci o velký moderní sál.

Hostem Studánky byl i **Karel Hašler**, blízký přítel rychnovského rodáka **Anatola Provozніка**. Kdopak ví, že melodii k jedné z neslavnějších Hašlerových písniček *Po Starých zámeckých schodech* napsal právě Anatol Provozník (a pro něj sedm dalších). Sem chodíval, jak víme, i profesor rychnovského piaristického gymnázia **August Sedláček**.

No a tady měl v roce 1943 se svými spolužáky maturitní večírek i **Jiří Šlitr**. 1948 se tu natáčely exteriéry filmu *Hostinec U Kamenného stolu* podle předlohy rychnovského rodáka **Karla Poláčka**. Hráli v něm mj. **Rudolf Hrušínský**, **Stanislav Neumann**, **Jiřina Šejbalová** a **Václav Špidla**, otec eurokomisaře Vladimíra Špidly. Asistentem režie byl **Luboš Kaválek**, později hlasatel Svobodné Evropy.

STUDÁNKA

Pověst praví, že *jakýsi chudý, nábožný a chromý muž měl sen, v němž ho Panna Maria vyzvala, aby si nemocné nohy omyl ve zdejší studánce. Máme-li tomu věřit, uposlechl a bez berlí odešel.* LÁZNĚ připomínány od 17. století, lázně obecní zřízeny v 18. století, 1854 první přestavba, 1887 druhá (postavena i vila, tehdy psaná VILLA) a velké opravy proběhly 1930. Do doby po tomto roce spadá také vrcholná sláva Studánky jako PENZIONÁTU PRO LETNÍ HOSTY A KLIMATICKÝCH LÁZNÍ. Jejich trumfy = léčivá voda + klidné prostředí + vhodné podnebí. Doplňme z knihy Františka Bauera, vydané 1891: *Les Včelný v okolí rychnovském hodil se výborně k založení velkolepé VILLEGIATURY.* Tedy letního sídla Studánky.

Rudolf Zrůbek uvádí, že asi do konce 17. století byly v lese Včelném lázně patřící městu. V roce 1748 se obecní kniha protokolů o nich zmiňuje jako o lázních *Hruškovy studánky*. V 18. století poprvé zanikly, neboť josefinský katastr z roku 1785 ve zdejším místě už žádné nezaznamenal. V lese tu vyvěralo několik pramenů léčivé vody a u nich byla před polovinou 18. století vystavěna kaplička Panny Marie. Vedle chudé lázeňské budovy se dvěma dřevěnými vanami, ohřívacím zařízením a nejnutenějším vybavením, které obec pronajímala *lázněvskému* nebo také *hospodáři nad lázněmi*, tu později zřídila i malou lesní hospodu. Václav Kapoun v roce 1748 platil obci 25 zlatých rýnských šajnů za její provozování. Vedle vlastní práce musel obstarávat

dozor nad okolními obecními lesy, kde měl dva hajné. Asi počátkem 19. století byly lázně znovu v provozu, ale ve velmi zchátralé budově. V 70. letech 19. století byla lázeňská budova spojena s hospodou, restaurací a lůžkovým zařízením, čímž se Studánka stala malými klimatickými lázněmi pro delší letní pobyt hostů.

OBNOVENÍ STUDÁNKY

Studánka, historický majetek města Rychnov nad Kněžnou, byla v restituci vrácena městu 23. července 1991 a prodána 4. dubna 2006 a. s. Matrix Třebešov.

Od 50. let 20. století se postupně chátrající klenot letovisko Studánka stal obrovskou ostudou města, po ekonomické stránce jeho nepřekonatelnou a v podstatě neřešitelnou přítěží. A tak jestli

budeme parafrázovat, pak se tu postupně realizoval projekt *Studánka vody živé – chudobka s okružím sedmi krás*. První část vyjadřuje fakt, že tu je prameniště „živé“ vody a druhá pak je odkazem na skutečnost, že toto místo se stalo – řečeno botanicky - sedmikráskou chudobkou.

Projekt Znovuobnovení letoviska Studánka byl podpořen evropskými dotacemi a završen slavnostním otevřením Studánky v říjnu 2010 za obrovského zájmu veřejnosti – přišlo 11 tisíc lidí.

Podařily se splnit všechny marketingové záměry: 1. **zdraví** s využitím trumfů Studánky, tedy vhodného podnebí + klidného prostředí + léčivé vody. V hotelu se poskytuje řada relaxačních procedur a je kladen důraz na ekologii; 2. **společnost** s vazbou na historii, pověsti a nabídku kulturních, vzdělávacích a sportovních programů. Možnost pořádání svateb, plesů, oslav i workshopů. V areálu pro tyto příležitosti je kolonáda s prameníkem, VIP salónek, vinárna, společenský sál, zahradní restaurace s venkovní gastronomií a s ubytováním ve vysokém standardu; 3. nabídka **sportu a využití volného času** (bowling, biliár, wellness, řízená relaxace, minigolf, lanové centrum a puttigreen, v další etapě se plánuje výstavba squashového centra); 4. **gastronomie** včetně tzv. zážitkové gastronomie, o kterou se starají kuchaři s cukrářkou; 5. **vzdělávání**, pro něž je připraven variabilní konferenční sál, vybavený audiovizuální technikou, klubovna a salonky. Hotelový komplex je vyhledávaný pro vhodné propojení vzdělávání s gastronomií, kulturním a wellness vyžitím v krásném přírodním prostředí lesoparku Včelný.

